

«Хто б мені зараз не тикав нагороду, кращим письменником від цього я не стану. Я повинен служити своєму народу і гавкати, щоб він не дримав».

■ ВЧИНОК

«Мушу гавкати, щоб Україна не дримала»

Письменник Анатолій Дімаров відмовився від ордена Ярослава Мудрого

Ліна КУШНІР

Як повідомляла «УМ», 17 травня відомий український письменник Анатолій Дімаров відсвяткував своє 90-річчя. Того ж дня Президент України Віктор Янукович підписав указ про нагородження письменника орденом князя Ярослава Мудрого IV ступеня — «за значний особистий внесок у розвиток національної літератури, вагомі творчі здобутки, багаторічну плідну діяльність». Проте прийняти високу нагороду Анатолій Андрійович відмовився. Як зазначив він у своїй заяві, таке рішення прийняв із двох причин. «Письменник повинен перебувати в опозиції до будь-якої влади, якою б вона не була. І сприймати урядову нагороду, як спробу його підкупити, — пише пан Анатолій. — Тим більше не можу прийняти нагороду з рук людей, які штовхають мою Україну у прірву». Під датою і підписом заяви Дімаров поставив ще й відбиток пальця правої руки. Хто знайомий з письменником або читав його твори, цій витівці не здивується — з почуттям гумору в пана Анатолія все гаразд, навіть коли йдеться про серйозні речі.

Вчинок, який зараз активно обговорюють в інтернеті, переважна більшість українців сприйняла схвально: «Молодець!», «Справжній козак», «Гідний вчинок людини, що має почуття власної гідності та переживає за долю України», «Браво! Радіємо, що є ще в Україні справжні патріоти», «Завжди подобався Дімаров як письменник, а тепер ще й як людина» — це лише деякі відгуки з інтернет-простору.

Сам Анатолій Дімаров у коментарі «УМ» сказав: «Років 20—25 тому я дійшов твердого переконання, що письменник, який любить свою націю, свій народ і живе

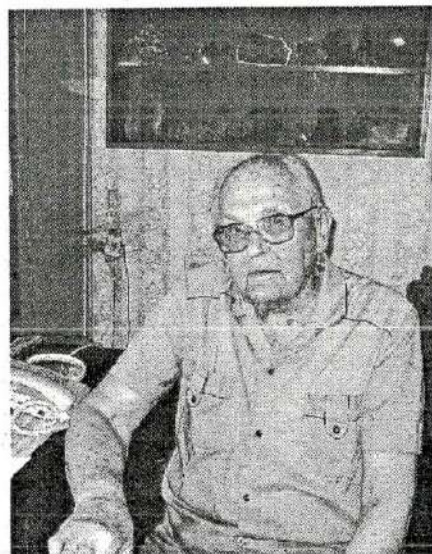
та пише задля цього, повинен бути в опозиції до будь-якої влади. І не брати від неї ніяких цяцьок. Свого часу я прийняв орден від Ющенка (князя Ярослава Мудрого V ступеня — Авт.), бо це все-таки був український Президент. Проте чого гріха таїти — були і в нього прорахунки. Тоді я остаточно переконався, що моя позиція правильна — будь-яка влада може робити помилки чи неправильні кроки. Ви ж знаєте, до сильних світу цього завжди прилипають не тільки чесні, а й пройдисвіти. Тому письменник має сповідувати геніальний вірш Франка, в якому є такі рядки:

*Ти, брате, любиш Русь,
Я ж не люблю, сарака!
Ти, брате, патріот,
А я собі собака.
Ти, брате, любиш Русь,
Як хліб і кусень сала, —
Я ж гавкаю раз в раз,
Щоби вона не спала.*

Для кожного письменника ці слова мають бути закарбовані в свідомості й серці».

Додамо, що Анатолій Дімаров не вперше ігнорує нагороди. Як розповів письменник у нещодавньому інтерв'ю «УМ», років п'ять тому він відмовився від медалі Жукова, якого вважає винним у геноциді українців під час Другої світової війни. Адже життя «хохлов», по трунах яких маршал ішов до перемоги, для нього нічого не було варте. В цьому юний Дімаров особисто переконався, коли «озброєний» шматком цеглини штурмував укріплення німців та дивом вижив. «Коли мені принесли медаль Жукова, я її як пожбурив: цього гада не носитиму!» — розповідав він.

Люди з оточення письменника кажуть, що Анатолій Андрійович свого часу навіть попереджав своїх молодших колег: не представляйте мене до нагород, не потрібно цьо-

Анатолій Дімаров.
Фото автора.

го. Переконана, що найкращим подарунком для письменника були б його книжки. Від такої нагороди Дімаров навряд чи відмовився б. Впевнена, що після цього випадку інтерес до творів письменника зросте, але до книгарень читачу навіть не варто йти — не знайдете ви там книжок письменника. Зате від Донцових і Марініних полиці вламуються. А от в те, що незабаром ті полиці вгинатимуться від його повістей і романів, Дімаров не вірить. «Вже є рішення про перевидання моїх творів з нагоди 90-річчя. Але я на це тільки скептично посміхнувся, бо знаю — вони не будуть перевидані, — каже Анатолій Андрійович. — Коли помер Павло Загребельний, було рішення Верховної Ради про перевидання його творів. З того часу справа не зрушилася ані на міліметр. Немає коштів. От і все! І я знаю, що доки житиму, обіцяного, здається, восьмитомника, не побачу. А надіятимусь на приватні видавництва, які все ж потроху мене друкують».